-	**İYTE ACİL DURUM EYLEM PLANI**	Haz. Tarihi:11.02.2026 Geçerlik Tarihi:11.02.2032 Revizyon No: Rv_02

1. İŞYERİ BİLGİLERİ:

İşyeri Adı ve Ünvanı:	**İzmir Yüksek teknoloji Enstitüsü**
İşyeri Adresi:	**Gülbahçe Köyü, Gülbahçe Cad. No:1 35430 Urla/İZMİR**
İletişim:	**0 232 750 6000**
e- posta:	**rektorluk@iyte.edu.tr**
web Adresi:	**https://iyte.edu.tr**

Birim Adı:	**Birim Adresi:**
İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü **Telefon ve e- posta:** **web Adresi**	**Müh. Fak. Dek. C Binası EZ06 Urla/İZMİR** **0 232 750 6390, isgb@iyte.edu.tr** **https://isgb.iyte.edu.tr**

İşverenin Adı Soyadı ve Ünvanı: İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü

Tehlike Sınıfı : Az Tehlikeli (NACE KODU: 85.40.02 (Kamu kurumları tarafından verilen yükseköğretim faaliyeti (yükseköğretim düzeyinde eğitim sağlayan konservatuvarlar dahil)

2. İŞYERİ İÇİN BELİRLENEN ACİL DURUMLAR:

Acil Durum 1: Yangın
Acil Durum 2: Deprem
Acil Durum 3: Sel ve Su Baskını
Acil Duru m 4: İş Kazası
Acil D urum 5: Yanık
Acil D urum 6: Elektrik Çarpması
Acil Durum 7: Gaz Sızıntısı, -Patlama
Acil Durum 8: Zehirlenme
Acil Durum 9: Hayvan ısırıkları ve Böcek Sokmaları
Acil D urum 10: Sabotaj
Acil Durum 1 1: Fırtına Kasırga
Acil Durum 1 2: Yıldırım
Acil Durum 1 3: Salgın Hastalıklar
Acil D urum 14: Savaş
Acil Durum 1 5: Trafik Kazası

3. TOPLANMA YERİ:

https://isgb.iyte.edu.tr "***TOPLANMA ALANLARI***" BAŞLIĞI ALTINDA
veya

https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1KvWo8GaHxYESJTm0ym92gNL2ZPygCD0&usp=sharing

4. İŞYERİNİ DIŞARDAN ETKİEYECEK İŞYERLERİ:

İşyeri Ünvanı:	**Faaliyet Konusu:**	**Acil Durum Etkisi:**
Tarım ve Orman Bakanlığı	Ormanlık Alan	**YANGIN**
Yok	YOK	**SABOTAJ**

5. ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER

Belirlenen Acil Durum	Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler
Acil Durum 1 **(Yangın)**	➢ Tesis yapım aşamasında "Binaların yangından korunması yönetmeliği" başta olmak üzere tüm yasal mevzuat gereklilikleri dikkate alınarak tasarlanır ve yapılır. ➢ Tüm tehlikeli kimyasalların güvenlik bilgi formları kullanım ve depolama noktalarına asılır, çalışanlar bilgilendirilir. ➢ Yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı maddelerin belirlenmesi ve uygun şekilde depolanması için gerekli çalışmalar yapılır. Bu tür maddelerin depolandığı ve kullanıldığı yerlerde exproof özellikli ekipmanlar kullanılır. ➢ Statik elektrik için topraklama vb. önlemler alınır. Topraklama ölçümleri yaptırılır. ➢ Tesis elektrik tesisatı kontrolleri yaptırılır, yetkili kişilerden tesisat uygunluk raporu alınır, topraklama ölçümleri yaptırılır, elektrik panolarına yangın koruma röleleri taktırılır. ➢ Yıldırıma karşı paratoner vb. koruyucu donanımlar taktırılır, topraklama ölçümü yaptırılır. ➢ Tesiste gerekli noktalarda ve sayıda yangın uyarı ve söndürme sistemlerinin bulunması için, konusunda uzman kişi ve kuruluşlardan destek alınmalıdır. Tespitler doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılır. ➢ Tesiste bulunan yangın uyarı ve söndürme sistemlerinin listesi hazırlanıp, periyodik kontrol ve bakımları yapılır. ➢ Yangında ilk kurtarılacak değerli evrak ve ekipmanlar belirlenir. **KIRMIZI ZEMİN ÜZERİNE SİYAH Y:** Yangında ilk önce kurtarılacak. **MAVİ ZEMİN ÜZERİNE SİYAH Y:** Yangında ikinci öncelikle kurtarılacak. **YEŞİL ZEMİN ÜZERİNE SİYAH Y:** Yangında üçüncü öncelikle kurtarılacak. ➢ Yetkili resmi kurumdan yangın sistemi uygunluk raporu alınır. ➢ Acil yönlendirme ve toplanma noktası vb. işaretlemeler uzman desteği ile yapılır. ➢ Acil durum aydınlatma vb. sistemler kurulup, periyodik olarak kontrol edilir. ➢ Acil durumda gerekli olacak ekipmanlar, elektrik, su vb. tesisatlar yangına dayanacak malzemelerden yaptırılır. ➢ Yanıcı, parlayıcı ortamlar hakkında tüm çalışanlar, ziyaretçiler bilgilendirilir. ➢ Yanıcı, parlayıcı ortamlarda yapılacak bakım, tadilat vb. rutin olmayan çalışmalar için çalışma izin sistemi uygulanır ve mutlaka uzman refakatçi eşliğinde çalışmalar yapılır. ➢ Yangın tatbikatları işyerinde belirlenecek olan plan senaryolar dahilinde yapılır. Yangın tatbikatları en az yılda bir gerçekleştirilir. Tatbikatta senaryo dahilinde gerçeği yansıtacak şekilde hareket tarzı izlenir. Tatbikatlar sonrasında düzenlenecek raporlar ışığında eksiklikler ve hatalı davranışlar görülür ve her tatbikatta bir öncekine göre daha başarılı olunması beklenir.

Acil Durum 2 **(Deprem)**	Depremi önleyemezsiniz! Fakat; ➢ Yaralanmayı önlemeye, ➢ Hasarı minimuma indirmeye, ➢ Depremden sonra en az 72 saat yardımsız biçimde enkaz altında hayatta kalabilmeye hazırlıklı olunmalıdır. Bunun için; ➢ Tesis, "Deprem bölgelerinde yapılacak binalar hakkında yönetmelik" başta olmak üzere ilgili yasal mevzuat gerekliliklerine uygun olarak yapılır. Dayanımı ile ilgili gerekli raporlar alınır. ➢ Tesise ilave yapılması durumunda mutlaka statik uygunluk raporu, ruhsat vb. alınır. ➢ Her gün mutlaka güncel personel isim listesi ilgili tahliye elemanlarına bildirilir. ➢ Acil durumda kurtarılacak evrak ve ekipman listesi oluşturulur. ➢ Depremde acil müdahale için kullanılacak çantalar hazırlanıp, deprem anında bu çantaların toplanma noktasına getirilmesi için sorumlu belirlenir. ➢ Telefonların çalışmadığı durumlar için acil haberleşmede kullanılacak araçlar belirlenmeli, ➢ İşyeri içinde, arşiv, ofis ve diğer alanlarda yaşamsal tehdit veya ekonomik kayba yol açabilecek nesneler sabitlenir. ➢ Aydınlatmalar sabitlenir. ➢ Dolap üzerine konulan eşya ve büro malzemeleri kayarak düşmelerini önlemek için plastik tutucu malzeme veya yapıştırıcılarla sabitlenir. ➢ Dolaplar ve devrilebilecek benzeri eşyaları birbirine ve duvara sabitlenir. Eğer sabitlenen eşya ve duvar arasında boşluk kalıyorsa, çarpma etkisini düşürmek için araya bir dolgu malzemesi konulur. ➢ Tavan ve duvara asılan çeşitli malzemeler ve cihazlar bulundukları yere ağırlıklarını taşıyacak şekilde duvar ve pencerelerden yeterince uzağa ve kanca ile asılır. ➢ İçinde ağır eşyalar bulunan dolap kapakları mekanik kilitler takılarak sıkıca kapalı kalmaları sağlanır. ➢ Tezgâh üzerindeki kayabilecek eşyaların altına metal profil koyarak bunların kayması önlenir. ➢ Zehirli, patlayıcı, yanıcı maddeler düşmeyecek bir konumda sabitlenir ve kırılmayacak bir şekilde depolanır. Bu maddelerin üzerlerine fosforlu, belirleyici etiketler konulur. ➢ Rafların önüne elastik bant ya da tel eklenebilir. Küçük nesneler ve şişeler, birbirlerine çarpmayacak ve devrilmeyecek şekilde, kutuların içine yerleştirilir. ➢ Elektrik sigortaları otomatik hale getirilir. ➢ Binadan acilen çıkmak için kullanılacak yollardaki tehlikeler ortadan kaldırılır, bu yollar işaretlenir, çıkışı engelleyebilecek eşyalar çıkış yolu üzerinden kaldırılır ➢ Geniş çıkış yolları oluşturulur. Dışa doğru açılan kapılar kullanılır, acil çıkış kapıları kilitli olmamalıdır. Acil çıkışlar aydınlatılır. ➢ Önemli evrakların (kimlik kartları, tapu, sigorta belgeleri, sağlık karnesi, diplomalar, pasaport, banka cüzdanı vb.) kopyaları hazırlanarak su geçirmeyecek bir şekilde saklanır, **İşyerindeki güvenli ve tehlikeli bölümleri bilin!** ➢ İşyerinde bulunan tahliye planları incelenip ok işaretiyle gösterilen kaçış yolları öğrenilmelidir.
Acil Durum 3 **(Sel / Su Baskını)**	➢ Tesisin sel ihtimali yüksek olan yere kurulmamasına özen gösterilir. ➢ Tesiste yeteri kadar, uygun yapıda su tahliye kanalları olması sağlanır. ➢ Tesisteki su giderleri, su tahliye kanalları düzenli olarak temizlenir. ➢ Elektrik trafo, Yüksek gerilim, alçak gerilim ana dağıtım panoları, jeneratörler bodrum kat yerine mümkün olduğunca zemin seviyesinden yüksekte olması sağlanır. ➢ Tesiste zemin seviyesinin altında bulunan kısımlar için su girişini önleyecek bariyer, su tahliyesini sağlayacak mazgal, su seviyesine göre otomatik çalışan pompa vb. sistemler yapılır. ➢ Sel riski olan bir bölgedeyseniz, eğer uzun süreli ve yoğun şekilde yağmur yağıyorsa bir sele hazırlıklı olun.

Acil Durum 4 **(İş Kazası)**	➢ Tüm çalışanların ilk işe girişte ve devamında periyodik olarak yaptığı işe uygun sağlık raporu alması sağlanır. Sağlığı uygun olmayan kişiler çalıştırılmaz. ➢ İlgili yasal mevzuat kapsamında mesleki eğitimin gerekli olduğu işlerde sertifikası olmayanlar çalıştırılmaz. ➢ Tüm çalışanları kapsayacak şekilde ilk işe girişte ve devamında düzenli olarak yasal mevzuata uygun iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilir. ➢ İşe yeni başlayan personele işyeri genel kuralları, temel İSG bilgileri vb. konuları içeren işe uyum eğitimleri verilir. ➢ İlgili tüm çalışanlara makine, ekipman kullanma eğitimleri verilir. ➢ Tesis içerisinde ramak kala olay bildirim sistemi uygulanır, kaza gerçekleşmeden gerekli önlemler alınır. ➢ Tesis içerisinden öncelikli olarak yapısal önlemlerle riskler bertaraf edilmeye çalışılır, son noktada kişisel koruyucu donanım kullandırılır. ➢ Riskli işler için çalışma izni sistemi uygulanır. ➢ Tüm süreçleri kapsayacak şekilde risk değerlendirmesi yapılır ve gerekli önlemler alınır. Alınan önlemlerin ilave risk oluşturmamasına dikkat edilir. ➢ Gerekli noktalarda kullanılmak üzere çalışanlara kişisel koruyucu donanım verilir. ➢ Periyodik olarak denetim ve kontroller yapılır, çalışanlar uyarılır, eksiklikler giderilir.
Acil Durum 5 **(Yanık)**	<u>Su yanıklarına karşı;</u> ➢ Sıcak ortamlar (kaynak, sıcak yüzeyli makine kullanımı vb.) için kişisel koruyucu donanım kullanılır. ➢ Sıcak yüzeyler için uyarı levhaları konulur. ➢ Çalışanların ilgili makinelerin kullanım kılavuzlarını okuması, bilgi edinmesi sağlanır. ➢ İşyeri genel ve özel talimatlar, işyerinde asılır. ➢ İlgili makinelerin (kazan, vb.) periyodik kontrolleri, bakımları yaptırılır. <u>Alev yanıklarına karşı;</u> ➢ Kolay alevlenir ortamlara (kimyasal madde deposu, yakıt tankı vb.) girişlerde açık alev kullanımı yasaklayıcı uyarı levhası bulundurulur. <u>Kimyasal yanıklarına karşı;</u> ➢ Asitler ve tehlikeli kimyasal kullanımı öncesinde çalışanların malzeme güvenlik bilgi formlarını okumaları, kullandıkları kimyasallar hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanır. ➢ İlgili kimyasal malzeme için uygun kişisel koruyucu donanım kullanmaları sağlanır (koruyucu gözlük, maske, eldiven, kıyafet, çizme vb.)
Acil Durum 6 **(Elektrik çarpması)**	➢ <u>Koruyucu Yalıtma :</u> Normalde gerilim altında olmayan ancak yalıtım hatası sonucu elektriklenebilen parçaların izoleli yapılmasıdır. Elektrik işlerinde kullanılan penseler, karga burunlar, tornavidalar ve benzer el aletleri ve araçlarının sapları akım geçirmeyen malzemeden yapılmış olmalarına dikkat edilir. ➢ <u>Üzerinde Durulan Yerin Yalıtılması :</u> Yerleri değişmeyen sabit elektrikli makine ve araçlarla elektrik panolarının taban alanına tahta ızgara lastik paspas vb. konulur. Bu korunma önlemi herhangi bir elektrik kaçağında insanı toprağa karşı yalıttığı için elektrik çarpılması gerçekleşmez. ➢ <u>Küçük Gerilim Kullanma :</u> Bir yalıtım hatasında elektrik çarpmasının etkili olmaması için elektrikli araçların 42 voltluk gerilimle çalıştırılmasıdır. Bu korunma önlemi yapılan elektrikli araçları ayrıca topraklamaya gerek yoktur. Kazan içinde veya buna benzer dar ve iletken kısımları bulunan yerlere ıslak yerlerde alternatif akım ile çalışan lambalar kullanıldığı takdirde küçük gerilim kullanılır. Bu devredeki fişler aynı yerde bulunabilecek daha yüksek gerilimli prizlere uymayacak türden seçilir. ➢ <u>Sıfırlama :</u> Elektrikli makine ve araçlar gövde kısımlarının nötr iletkenine bağlanır. Ancak nötr hattına doğrudan doğruya bağlamak için en az 10 mm2 kesitinde bakır iletken kullanılması zorunludur. ➢ <u>Topraklama :</u> Elektrik enerjisinin kullanıldığı yerlerde üzerinde akım taşıyabilecek madeni kısımların toprak ile yapılan elektriksel bağlantı düzenine topraklama denir. Elektrikle çalışan tüm makine ve tezgahlar ,tornalar, frezeler planyalar, vargeller, hızarlar, matkaplar, kompresörler vb.' nin şaselerine gözle muayene edilebilen topraklama hatları çekilir. Ayrıca sabit iskeleler hareketli iskeleler çelik

	konstrüksiyonlu metal çatılar da yıldırıma karşı etkili bir şekilde topraklanır. Topraklama devresi düşük dirençli iletkenden (bakır veya alüminyumdan) yapılmış olmalı bağlandığı cihazın devresinde meydana gelecek en büyük kaçak akımı iletecek kapasitede olmalı mekanik ve kimyasal etkilerden korunmuş olarak çekilmelidir. Elektrik tesisatının yıllık periyodik kontrol belgesinde topraklama levhalarının ölçülen direnç değerleri ohm cinsinden yazılmalı direnci 10 ohm' dan büyük levhalara ek topraklama levhası eklenir. Radyo aktif paratonerlerin topraklama direnci 5 ohm' dan küçük olmalıdır. ➢ Kaçak Akım Rölesi : Tüketici devrede gelen ve giden akımların birbirlerine eşit olmadığı durumlarda devreyi otomatik olarak kesen bir koruma cihazıdır. Yani insan vücudundan bir akım geçmesi halinde dönen akım gelen akıma eşit olmayacak ve elektrik devresi kesilecektir. Hayat koruma denen kaçak akım rölesinde toprak hattına da gerek yoktur. Bu nedenle yerleri sürekli değişen elektrikli aletlerin kullanılmasında çok güvenlidir. ➢ Elektrikli cihazların lavaboda tuvalet banyo su tesisatı ya da yakınlarında kullanılmaması fişe takılı olarak bırakılmaması konusunda dikkatli olunur. ➢ Islak ellerle elektrikli makine cihaz çalıştırılmaz. ➢ Bozuk yuvasından çıkmış telleri açıkta kırık prizler kullanılmaz, tamiri için acilen yetkili amir veya elektrikçiye bilgi verilir. ➢ Talimatlarına göre gerekli olan cihazlar için topraklı priz kullanılır. ➢ Sigortalar, tel sararak yenilenmez, orijinal malzeme kullanılır. ➢ Elektrikli cihaz tamiri işi, yetkili elektrikçiler tarafından yapılır. ➢ Elektrikli cihazları fişe takmadan önce kapalı olduğundan emin olunur. ➢ Elektrikli aletler, kullanım talimatlarına uygun kullanılır. ➢ Sigorta kapatılmadan elektrikle ilgili hiçbir iş yapılmaz. ➢ Şantiye bölüm birim bağımsız alan uzunca bir süre çalışmayacaksa sigortalar kapatılır. ➢ Çalışanların koğuş ya da dinlenme alanı gibi yerlerde ısınma amaçlı ya da çay yemek vs. yapmak amacıyla el yapımı elektrikli ısıtıcı ocak vs. kullanılmaz. ➢ Islak iş tezgâhları üzerinde elektrikli cihaz bulundurulmaz. ➢ Elektrikli cihazlar, kablolarının üstüne konmaz, kabloları ile temas etmesi engellenir. ➢ Elektrikle çalışmalarda özel elektrikçiler için uygun kalın lastik tabanlı ayakkabı giyilir.
Acil Durum 7 (Gaz sızıntısı / patlama)	➢ Patlayıcı ortam oluşabilecek yerlerin patlayıcı ortam oluşma sıklığı ve kalıcılığı esas alınarak bölgeler halinde sınıflandırılır. Bu bölgelerde kullanılan elektrikli ve elektrikli olmayan tüm ekipman ve koruyucu sistemlerin uygun kategorilere (exproof) göre seçilir. ➢ Her bölüm için ayrı gaz detektörleri bulundurulur. ➢ Gaz borusu tesisatı elektrik tesisatı üzerindeki enerji akışını kesmek için vana ve şalterlerin yerleri bilinmeli ve bu enerji kesim noktaları kroki üzerinde gösterilir. ➢ Tüm tüpler, güneş ışığından ısı ve sıcaktan, havadar alanlarda istiflenir. Tüpler 45 °C üzerinde ısıya maruz bırakılmaz. ➢ Tüp hortumları ve basınç düşürücü emniyet geri tepme emniyet valfleri standartlara uygun şekilde kırmızı ve mavi olarak iki renk olur. Kırmızı yanıcı, mavi yakıcı olmak üzere ayrı ayrı sınıflandırılır. ➢ Tüpler kuru ve serin yerde istiflenir. ➢ Belirli periyotlarla boru tesisatı ve gaz tüplerinin hortum, vana, ek yerleri ve flanşlar köpük testi ile kontrol edilir. ➢ Elektrik ve boru tesisatının topraklı olması sağlanır. ➢ Arızalı gaz-elektrik tesisatları derhal durdurularak yetkili ehil kişiler tarafından onarımı yapılır. ➢ Kazı yapılan alanda boru veya elektrik tesisatı olup olmadığı doğrulanıp sonrasında çalışma yapılır. ➢ İş izin sistemi oluşturulur. Çalışma yapılacak alanda gaz, elektrik tesisatı olmadığı doğrulanmalı, izinler alınmalı sonra çalışma yetkili ehil kişiler tarafından yapılır. ➢ Kapalı alanlarda çalışma esnasında aşağıdaki sıralamaya göre kapalı alan çalışmaları tamamlanır. - Kapalı alanın havalandırılması - Gaz ölçümü - Rapor düzenlenmesi - Aydınlatma - Kapalı alana giriş ➢ Yangın söndürme ekibi , İlk yardım ekibi, Kurtarma ekibi ve Koruma ekibi oluşturulur ve bu ekiplere gerekli eğitimler verilir.

	➢ Yangın söndürme ekibi, İlk yardım ekibi, Kurtarma ekibi ve Koruma ekibinin üyeleri ve iletişim bilgileri ile birlikte görünür şekilde firma sahasında bulunur. ➢ Yılda en az bir defa acil durum tahliye ve kurtarma tatbikatları yapılır. ➢ Gaz kaçağı-patlama acil durum şemasının görünür şekilde kat giriş ve çıkışlarına asılır. ➢ Firma içerisinde kullanılan gazlara özel detektörler bulunur ve bunlar ilgili noktalara konumlandırılır. ➢ Tüm bölümlerde ışıklı ve sesli alarm ikaz sistemi bulunur. ➢ Acil durumlarda gaz akışını kesmek için vanaların ve elektrik tesisatı enerji kesim noktalarının yerlerinin bilinmesi sağlanır. ➢ Bu enerji kesim noktaları firma krokisi üzerinde gösterilerek, kat giriş ve çıkışlarına asılır. ➢ Yangın söndürme ekipmanları (dolap, tüp vs.) firma içerisinde doğru şekilde doğru yerde konumlandırılması sağlanır. ➢ Standartlara uygun ve periyodik kontrolleri yapılmış yangın söndürme ekipmanları hazır bulundurulur. ➢ Gaz boru tesisatı, elektrik enerjisi tesisatı arıza ve tadilatları mümkün olan en az personel ile yapılır.
Acil Durum 8 **(Zehirlenme)**	➢ Firma bünyesine alınan bütün gıda ürünlerinin son tüketim tarihleri kontrol edilir. ➢ Servis yapılan tabak, çanak, kaşık detaylı temizlikten geçirilir. ➢ Yemek servisi yapan çalışanların eğitimleri ve sağlık muayenelerinin tam olduğundan emin olunmalıdır. ➢ Mutfak ve temizlik çalışanlarına hijyen eğitimleri aldırılmalıdır. ➢ Firmada yapılan her çeşit yemekten birer öğün numune alınmalı ve 24 saat numune uygun koşullarda saklanmalıdır. ➢ Servis yapan çalışanlar, uygun maske, eldiven ve bone takmalıdır. ➢ Yemekler kesinlikle temizlik çalışanları tarafından dağıtılmamalı ve temas etmelerine izin verilmez. ➢ Çalışanların yaptıkları işe uygun kaloride beslenmelerine özen gösterilir.. ➢ Yılda en az bir defa acil durum tahliye ve kurtarma tatbikatları yapılır ➢ Zehirlenme acil durum şemasının görünür şekilde kat giriş ve çıkışlarına asılır. ➢ İlk yardımcı personelin mümkün olan en kısa sürede zehirlenen çalışanlara müdahale yapması sağlanır. ➢ İlaç ve toksik maddelerin güvenli paketlenir ve muhafaza edilir, yetkisiz kişilerin ulaşımı engellenmelidir. ➢ Zehirli olabilecek maddelerin kontrolü yetkili kişilerce yapılmalı ve sürekli takip edilir. ➢ Az kullanılan veya kullanılmayan kimyasallar ve böcek ilaçları kullanılmayan ilaçlar gibi maddeler işyeri dışına muhafaza edilmeli ya da imha edilir. ➢ İşveren birim sorumluları acil durumlar sorumlusu etkin gözlem yapar. ➢ Çalışanların sosyal psikolojik ve ekonomik faktörlerinin değişmesi durumunda etkin gözlem yapılır. ➢ Zararlı kimyasal ve gazlar içeriğinde eğitimler planlanır. Farkındalık yaratmak amaçlı bilgilendirmeler yapılır. ➢ Mutfakta bayatlamış kullanım süresi geçmiş gıda maddeleri bekletilmeden imha edilir. ➢ Özellikle çabuk bozulabilen et ve tavuk ürünleri başta olmak üzere gıda maddelerinin kullanım tarihleri kontrol edilerek alım yapılır.
Acil Durum 9 (Hayvan Isırıkları ve Böcek Sokmaları)	Çalışanların hayvan ve böcek sokmalarına karşı alerjileri işe giriş muayenelerinde tespit edilir. ➢ İlaçlama yapılacak firmada kedi, köpekler vb. beslenen hayvanlar hakkında bilgi alınır. Alınması gereken önlemler hakkında bilgi sahibi olunur. ➢ İlaçlama yapacak personelin arı, akrep vb. sokmalarına karşı uygun kişisel koruyucu donanım kullanımı sağlanır.
Acil Durum 10	➢ Tesis genelini çevreleyecek şekilde tel örgü, korkuluk, çit vb. güvenlik önlemi alınır. ➢ Kontrol dışı kapı vb. açık kısımlar sürekli olarak kapalı ve kilitli tutulur. ➢ Özellikle kritik noktalar başta olmak üzere tesis genelini kapsayacak şekilde kamera sistemi yerleştirilir.

(Sabotaj / Terör)	➢ Kapı giriş çıkışları sürekli kayıt altında tutulur. ➢ Tesise gelen ziyaretçiler ve araçlarında gerekli arama ve incelemeler yapıldıktan sonra tesis içerisine alınır. ➢ Refakatçi olmadan tesis içerisine ziyaretçi girişine, tesiste dolaşmasına izin verilmez.
Acil Durum 11 **(Fırtına / Kasırga)**	➢ Özellikle tesisin çatısı şiddetli rüzgâr, fırtına vb. doğal afetlere karşı kolaylıkla yerinden sökülmeyecek sağlamlıkta ve uygun malzemeden yapılır. ➢ Tesis dışında şiddetli rüzgarla uçarak çalışanlara, tesise zarar verme ihtimali olan malzemeler bulundurulmaz. ➢ Şiddetli rüzgârlı havalarda kesinlikle tesis dışı yüksekte çalışma yapılmaz, zorunluluk olmadığı sürece tesis dışı çalışmalar yapılmaz. ➢ Çatı vb. yüksek noktalarda rüzgarla düşebilecek şekilde malzeme bulundurulmaz. ➢ Şiddetli fırtına vb. ihtimali olan bölgelerde tüm çalışanları alabilecek uygun boyut ve sağlamlıkta yeraltı sığınakları yapılır. ➢ Şiddetli fırtına ihtimali olan bölgeler pencere, kapı, çatı vb. kısımlar için ilave sağlamlaştırmalar yapılır.
Acil Durum 12 **(Yıldırım)**	➢ Tesisin yıldırımdan korunması için uygun koruma yarıçapına sahip paratoner vb. koruyucu ekipmanlar tesis edilir. ➢ Paratonerlerin topraklama ölçümleri periyodik olarak yaptırılır. ➢ Yıldırımlı havalarda zorunluluk olmadıkça açık havada çalışılma yapılmaz. ➢ Yıldırımlı havalarda ağaç, direk vb. yıldırımı çekebilecek cisimlerden uzak durulur.
Acil Durum 13 **(Salgın Hastalıklar)**	<u>İşyerine Giriş ve Çıkışlar</u> ➢ Kullanılacak hijyen malzemelerinin konulmasına yönelik düzenlemelerin yapılması, ➢ Temas yolu ile geçiş kontrol sistemi bulunan işyerlerinde bulaş riskine karşı temassız sistemlerin kullanılması veya geçici süre ile bu sistemlerin kullanılmaması, ➢ Sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretlemeleri yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi, ➢ Çalışanların işe girişlerinde temassız ateş ölçer ile ateşlerinin ölçülmesi, ➢ Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışanların işyeri sağlık personeline, bulunmaması durumunda doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesi sağlanır. <u>Çalışma Ortamı</u> ➢ Yeni salgın hastalık dikkate alınarak risk değerlendirmesi ve acil durum planlarının güncellenmesi, ➢ Sosyal mesafe kuralı gözetilerek çalışma yöntem ve şekillerinin yeniden gözden geçirilmesi, mümkün olduğu durumlarda bu kurala uygun iş organizasyonu yapılması, ➢ Ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerinin asgari düzeyde olacak şekilde planlanması, ➢ Çalışma alanında aynı anda bulunan çalışan sayısının asgari oranda tutulması için planlama yapılması, mümkün olması halinde uzaktan çalışma gibi yöntemlerin tercih edilmesi, ➢ Çalışma ortamının uygun ve yeterli düzeyde havalandırılması, ➢ Ekranlı araçlar ve ilgili parçaları (klavye, mouse, ortak telefon, diyafon, mikrofon vb.) dahil olmak üzere kullanılan tüm ekipmanın ve çalışma ortamı hijyeninin sağlanması amacıyla farklı kullanıcılar tarafından kullanıldıkça sık aralıklarla dezenfekte edilmesi, ➢ İşin yürütümüne engel olmayacak ve bulaşma riskini azaltacak şekilde uygun kişisel koruyucu donanımların seçilip kullanılması, ➢ Asansörlerin mümkün olduğunca kullanılmaması, zorunlu hallerde içerisinde sosyal mesafe kuralına uygun kişi sayısı ile sınırlandırılması ve temas edilen yüzeylerin sıklıkla dezenfekte edilmesi, ➢ Sosyal mesafe kuralı çerçevesinde tokalaşma, sarılma gibi davranışlarda bulunulmaması ve ellerle yüz bölgesine temas edilmemesi, ➢ Çalışma ortamına elle temas edilmesine gerek duyulmayan yeterli sayıda çöp kutularının yerleştirilmesi, ➢ Tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve buraların sıklıkla dezenfekte edilmesi,

- Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışanların işyeri sağlık personelinin işyerinde bulunması halinde yapılacak kontrolden sonra işe yönlendirilmesi, bulunmaması halinde doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesinin sağlanması,
- İş elbiseleri ile harici elbiselerin temasının önlenmesi ve ayrı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması,
- Temizlik ve atıkların boşaltılmasından sorumlu personel kişisel hijyenlerine ve uygun KKD kullanıma özen göstermesi,
- Ortak kullanım alanındaki su sebilleri ve çay makinalarının mümkün olduğunca kullanılmaması, çalışanlara kapalı şişelerde su temin edilmesi,
- Salgın hastalık şüphesi var ise bu kişi ile temas eden işyeri çalışanlarının belirlenmesi, çalışan ile temas etmiş kişilerin iletişim bilgileri kayıt altına alınması, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü'nün yönlendirmesine göre hareket edilmesi sağlanır.

Toplantı ve Eğitimler

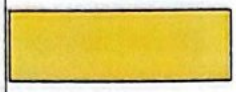
- Toplantı ve eğitimlerin salgın bitene kadar ertelenmeli bunun mümkün olmadığı durumlarda uzaktan eğitim olarak verilmeli veya sosyal mesafe kurallarına uyularak, maske dezenfektan bulundurularak sınırlı sayıda kişiler ile yapılır.
- Yasal yükümlülükler nedeniyle ertelenmesi mümkün olmayan toplantı ve eğitimlerin uzaktan eğitim, telekonferans gibi yöntemlerle icra edilmesi,
- Uzaktan eğitim gibi yöntemlerin uygulanamayacağı eğitimlerin ise sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak en az kişi ile icra edilmesi,
- Çalışanlara salgın hastalığın yayılımının engellenmesine yönelik bilgilendirme faaliyetlerinin yürütülmesi, elektronik ortamdan mesajlar, medya paylaşımı ya da uzaktan eğitim araçları ile yürütülmesi sağlanır.

Yemekhane ve Dinlenme Alanları

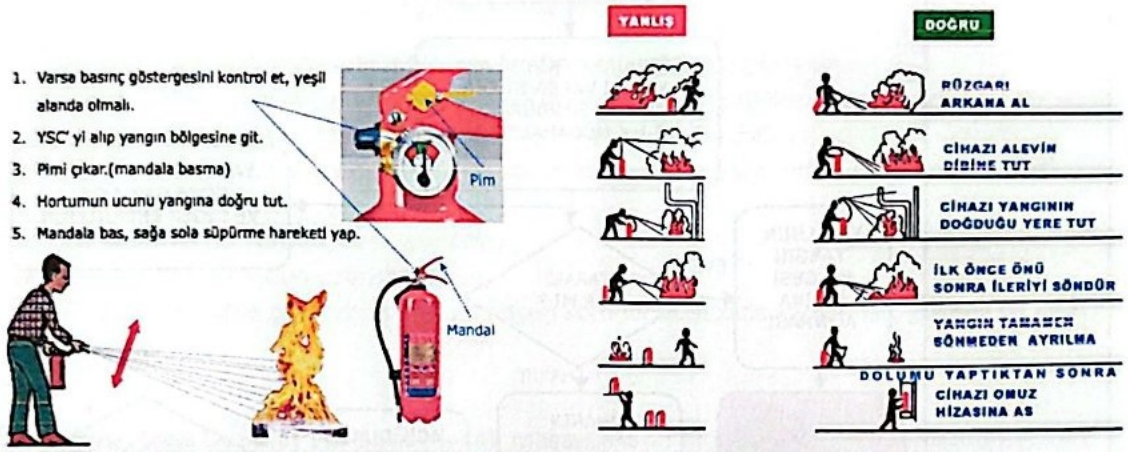
- Yemekhane ve dinlenme alanlarında sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak sıra ve masa düzeninin uygun şekilde ayarlanması,
- Mümkünse, yemeklerin ve içeceklerin tek kullanımlık kumanya şeklinde dağıtılması,
- Yemekhane ve dinlenme alanlarının hijyeninin sağlanması amacıyla sık aralıklarla dezenfekte edilmesi,
- Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve tek kullanımlık havlu ile ellerin kurulanması gibi kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına imkân veren düzenlemelerin yapılması,
- Baharat, kürdan, tuz, kaşık, çatal, bıçak, bardak vb. malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunulması,
- Yemekhane görevlilerinin kişisel hijyen kurallarına uygun davranmasının ve uygun kişisel koruyucu donanımları sağlanır.

Ayrıca

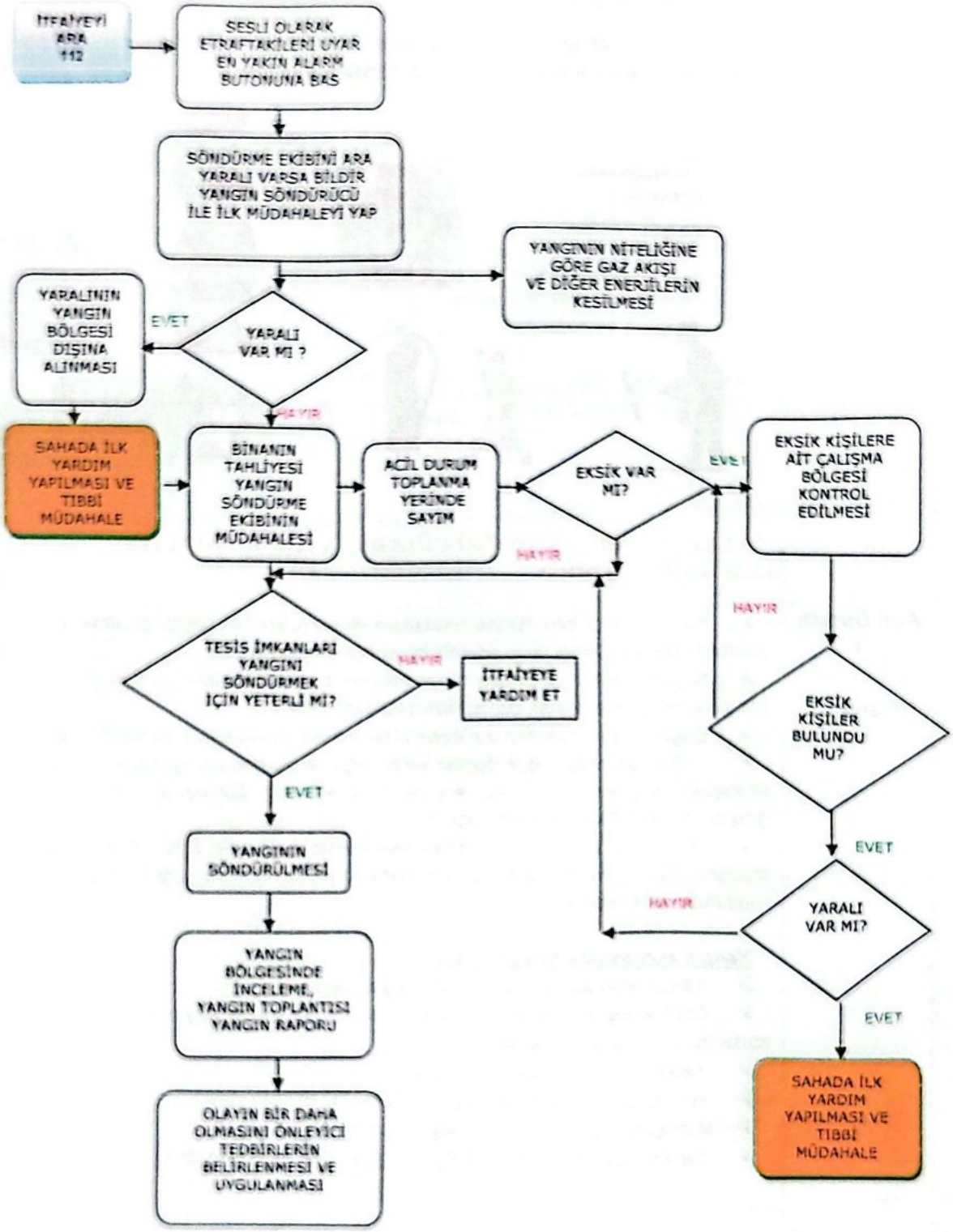
- Firma içinde çalışmalar mümkün olduğunda sınırlı kişiler ile yapılır.
- Tüm çalışanların aşılarının tam olması sağlanır.
- Bölümler arası giriş çıkış engellenmelidir.
- Bölümler arası yemek ve çay molalarının aynı anda olması engellenmelidir.
- Yemekhanede masalara tek kişi oturarak yemek yenilmelidir.
- Servislerde sınırlı sayıda personel ile hareket etmeli ve maske mesafe kuralına uyulur.
- Seyahatler engellenemiyorsa, dönüş de 14 gün karantina kuralına uyulmalıdır.
- Ofislerde sınırlı sayıda personel ile sosyal mesafe kurallarına uyularak maske ile çalışma yapılmalıdır.
- Firmaya gelen kuryeler mümkün olduğunca firma içerisine girmesi engellenmelidir.

Acil Durum 14 **(Savaş)**	Savaş, ülkenin tamamının acil durum önlemi almasını gerektirecek bir olaydır. Savaş durumunda işyerinin faaliyetlerinin devamı yerel idareler ve şirket üst yönetimin alacağı kararlara bağlıdır. Savaş durumunda oluşabilecek tehlikelerin başlıcaları aşağıdaki gibidir; Bombardıman, Kimyasal serpinti, Radyoaktif serpinti, Tehlike anında, bu tehlikeleri ifade eden sirenler sivil savunma müdürlüklerince tespit edilmiştir. Muhtelif yerlerde bulunan bu sirenler tehlikenin özelliğine uygun olarak çalınarak vatandaşlara haber verilir. **Sarı İkaz:** Saldırı ihtimali var anlamına gelir. Üç dakika sürekli düz siren sesi. **Kırmızı ikaz :** Saldırı tehlikesi var anlamındadır. Üç dakika boyunca alçalıp yükselen siren sesi. **Siyah İkaz :**Radyo aktif serpinti veya kimyasal saldırı tehlikesi anlamındadır. Kesik kesik siren sesi ile veya radyo ve televizyon yayınıyla duyurulur. **Beyaz ikaz :** Tehlike geçti anlamındadır. Radyo, televizyon, megafon vb. yollarla haber verilir.
Acil Durum 15 **(Trafik Kazası)**	➢ Araç kullanacak personelin Sağlık raporu, Kullanacağı araca uygun ehliyeti, SRC belgesi, Psikoteknik belgesi, Güvenli sürüş eğitimi sertifikası bulunur. Olmayan çalışanlar, araçları kullanmaz. ➢ Araçlar, yönetimin belirlemiş olduğu şartlar ve amaçlar dışında kullanılmaz. ➢ Araçlar, şirket personeli haricinde 3. kişilere verilmez. ➢ Araçların temiz ve bakımlı tutulur. Günlük, haftalık, aylık, yıllık bakım ve kontrolleri düzenli olarak yapılır/yaptırılır. ➢ Aracı kullanan personel yola çıkmadan önce aracın genel kontrollerini (Yağ, su, fren, farlar, park ve sinyal lambaları, tekerlekler, silecekler vb.)yapar. ➢ Araçların seyir halinde farları sürekli açık tutulur. ➢ Araçların içerisinde, yapılan işin mahiyetinin dışında veya şirket çalışanı dışında 3. kişiler alınmaz. ➢ Her durumda trafik kurallarına riayet edilir. ➢ Hız sınırı kurallarına uyulur. ➢ Emniyet kemerleri takılır. ➢ Önde seyreden araçla olan takip mesafesine uyulur. ➢ Direksiyon başında kalma sürelerine uyulur. ➢ Uykulu halde araç kullanılmaz. ➢ Alkol, uyuşturucu maddeler veya tedavi amaçlı uyku yapıcı ilaçlar alındıktan sonra araç kullanılamaz. ➢ Araç kullanımı esnasında telefonla konuşulmaz. ➢ Tüm araçlarda karayolları trafik yönetmeliğinde belirtilen malzemeler(kriko, bijon anahtarı, dış ışık donanımı için birer adet yedek ampul, pens, tornavida, seyyar lamba veya el feneri, bir çift patinaj zinciri, çekme halatı, stepne,2 adet reflektör, ilkyardım çantası) eksiksiz şekilde bulundurulur, Malzemeler düzenli olarak kontroller edilir, eksikler tamamlanır.

6. MÜDAHALE YÖNTEMLERİ

Belirlenen Acil Durum	Müdahale Yöntemleri
Acil Durum 1 **(Yangın)**	***Yangın anında ne yapılmalı:*** ➢ Paniğe kapılmayın ➢ Yangın küçük boyutta ise, söndürme cihazı ile müdahale edin. Yangın söndürmede hedef yanma üçgenini bozmaktır. Bileşenlerden biri olmadığında yangın söner. **! KULLANILMIŞ SÖNDÜRÜCÜLERİ YERİNE ASMAYIN TEKRAR DOLUM İÇİN İLGİLİLERE BİLDİRİN.** ➢ Yangın büyük boyutta ise, müdahale etmeyin, alarma basıp, etraftakileri uyararak acil durum yönlendirme işaretlerini takip ederek toplanma noktasına gidin. ➢ Büyük boyutlu yangınlara itfaiye gelinceye kadar, ancak uygun ekipmanları olması durumunda yangınla mücadele destek elemanları müdahale edebilir. ➢ Engelli, yaşlı, ziyaretçi vb. kişilerin tahliyesi görevli tahliye elemanı tarafından gerçekleştirilir. ➢ Yoğun ortamda yoğun duman varsa, ağız ve burnunuzu kaplayacak şekilde ıslak mendil, bez vb. ile kapatın. Mümkün olduğunca yere yakın hareket edin. Zorunlu olmadıkça pencere, kapı vb. hava girişini artıracak faaliyetlerden kaçının.. ➢ İlkyardımcı sertifikanız varsa yaralılara müdahale edin. Eğer yaralının bulunduğu yer çok acil müdahale gerektiriyorsa sertifikanız olmasa da en azından daha güvenli bir bölgeye transferi için müdahale edebilirsiniz. ***Yangın sonrasında ne yapılmalı:*** ➢ Yangın sonrasında hasarlı yerlere yaklaşmayın. ➢ Eksik kişiler olması durumunda Koruma Ekibi koordinasyonla görevli ekip başı yönetiminde kurtarma çalışmalarına başlayın. ➢ Yetkili kurumları/kişileri bilgilendirin. ➢ Acil durum inceleme ve değerlendirme raporu hazırlayın. ➢ Acil durum planını ve Risk değerlendirmesini yenileyin. ➢ Gerekli düzeltici/önleyici faaliyetleri planlayıp, gerçekleştirin.

YANGIN
ACİL DURUM EYLEM AKIŞ ŞEMASI

Acil Durum 2

(Deprem)

Deprem anında ne yapılmalı:

Deprem başladığında nerede olursanız olun, hemen kendinizi korumaya alın ve sarsıntı durana kadar orada kalın.

Bina içinde iseniz;

- Paniğe kapılmayın, dışarı kaçmaya çalışmayın, masa altı, kolon kiriş yanı, kapı altı vb. yerlerde sarsıntının geçmesini bekleyin.
- Panikle merdiven, asansör vb. yerleri kullanarak dışarı kaçmaya çalışmayın. Depremde yaralanmaların büyük çoğunluğu bu sırada olmaktadır.
- En yakın korunaklı bölgede deprem etkisi geçinceye kadar beklenmeli,

(Tuvalet, Banyo, Atölye gibi küçük hacimli odaların kirişleri, sağlam bir masa, mobilya vb. eşya altında ya da yanında kendinizi korumaya almalı ve ona tutunmalı.)

- Devrilebilecek, düşebilecek büyük ve ağır malzemelerden korunmalı (Raflardaki malzemeler vb.)
- Pencere ve camlardan, uzak durulmalı,
- Elektrik panolarından uzak durulmalı,
- Güvenli bir yerde çömelmeli, baş ve boyun korunacak şekilde kapanmalı, güvenli bir yere tutunmalı,

Eğer koridor, Stok Depolar vb. düşebilecek malzemelerin olduğu bölgede iseniz;

- Duvarın dibine sinmeli.
- Eşikte durmamalı, kapı çarpabilir ve yaralanmaya neden olabilir.
- Baş ve yüz korunmalı.
- Pencereler, cam bölmeler, aynalar, ocaklar, kitaplıklar, yüksek malzemeler, gevşek yapı elemanlarından uzak durmalı.

Eğer İşyeri Açık Alanında iseniz;

- Olduğunuz yerde kalmalı.
- Pencerelerden, binalardan, elektrik tellerinden ve direklerden uzak durmalı, en yakın toplanma bölgesine gitmeye çalışılmalı.

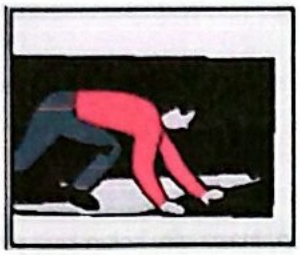
Özel Araçtaysanız;

- Aracı güvenli bir yere yanaştırmaya çalışmalı.
- Aracın çalışması durdurulmalı, mümkünse el freni çekilmeli,
- Yolu kapatmamaya özen gösterilmeli.
- Köprülerden, alt ve üstgeçitlerden ve binalardan olabildiğince uzağa park etmeye çalışmalı.

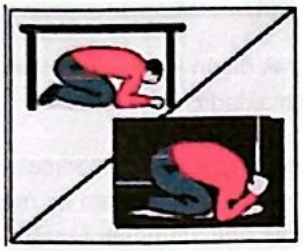
Eğer Kalabalık Bir Yerdeyseniz;

- Ezilmeyecek bir noktaya sığınmaya çalışmalı.

Her nerede olursanız olun, zeminin şiddetle hareket etmesi olasılığına hazır olmalı. Örtünmeli, kendinizi sağlam bir nesnenin korumasına almalısınız. Bunu yapamıyorsanız, yere çökmeli, başınızı ve yüzünüzü koruyacak biçimde kapanmalısınız. İlk sarsıntıyı izleyecek diğer sarsıntılara da hazır olmalısınız.

ÇÖMEL: Çünkü çömelerek hedef küçültmek, üzerinize doğru düşecek unsurların sizi yaralama riskini azaltır.

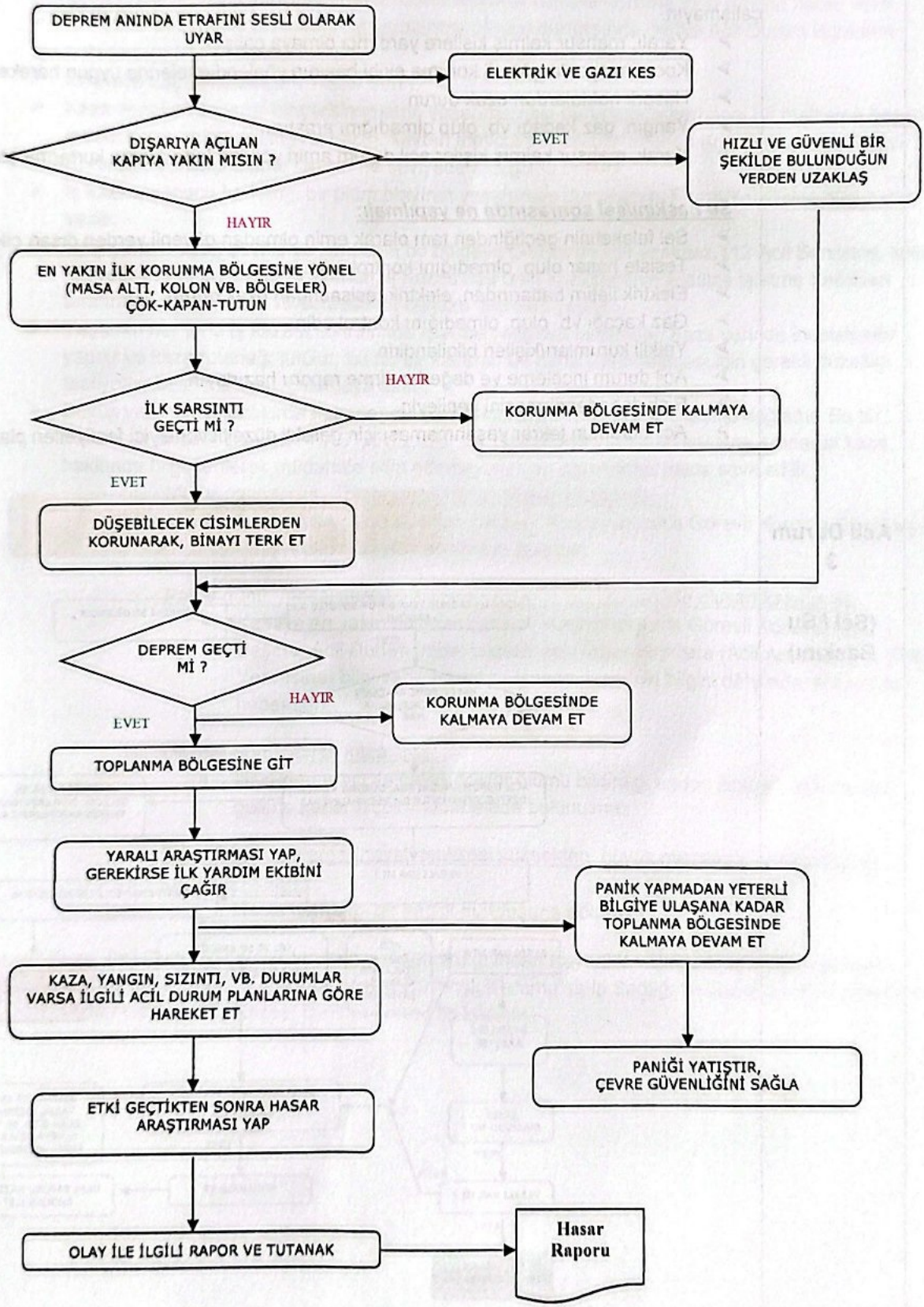
KORUN: Kollarınızla baş ve boynunuzu kapatın. Bir siperin yanında ya da altında CENİN pozisyonu alarak kendinizi koruyun. Bu siper masa, konsol, sandalye olabilir.

BEKLE: Sarsıntı bitene kadar tutunarak bekleyin. Sarsıntı sırasında koşmak, merdivenden inmek, tehlikelidir.

Deprem sonrasında ne yapılmalı:

- Deprem sonrasında hasarlı yerlere yaklaşmamalı
- Sarsıntı geçtikten sonra öncelikle yangın, gaz kaçağı, yaralı vb. olasılığına karşı etraf kontrol edilmeli.
- İlkyardımcı sertifikanız varsa yaralılara müdahale edilmeli. Eğer yaralının bulunduğu yer çok acil müdahale gerektiriyorsa sertifikanız olmasa da en azından daha güvenli bir bölgeye transferi için müdahale edebilirsiniz.
- Eğer ulaşabiliyorsa; sorumluları tarafından elektrik şalterinden, su vanalarından kapatılmalı.
- Gaz kaçağı varsa ve merkezi vana vb. sistemden kapatabiliyorsa gaz kapatılmalı, gaz kokusu alınıyorsa elektrik düğmeleri açıp kapatılmamalı, kaçakları kontrol etmek için kesinlikle ateş yakılmamalıdır.
- Deprem etkisi geçince en yakın acil çıkış kapısından çıkarak toplanma bölgesine gidilmeli, Yanınızdaki arkadaşlarınızdan ayrılmamalı. Birlikte ve toplu hareket edilmeli
- Engelli, yaşlı, ziyaretçi vb. kişilerin tahliyesi görevli tahliye elemanı tarafından gerçekleştirilmeli
- Eksik kişiler olması durumunda koordinasyonla görevli koruma ekibi ekip başının yönetiminde arama kurtarma çalışmalarına başlanmalı
- Önce can daha sonra para, çek, senet, tapu, vb. kıymetli evraklar kurtarılmalı sorumlu personel tarafından hasarlı yerlerden çıkarılarak emin bölgelere nakledilmeli
- Acil bir durum yoksa telefon hatları meşgul edilmemeli.
- Yangın varsa ve küçük boyuttaysa müdahale edilmeli, gaz kaçağı olması durumunda ani hareketler yapmamalı derhal ortam terk edilmeli.
- Yetkili kurumları/kişileri bilgilendirilmeli.
- Acil durum inceleme ve değerlendirme raporu hazırlanmalı.
- Acil durum planı ve Risk değerlendirme Raporu gözden geçirilmeli.
- Gerekli düzeltici/önleyici faaliyetler planlanıp, gerçekleştirilmeli.

DEPREM
ACİL DURUM EYLEM AKIŞ ŞEMASI

Acil Durum 3

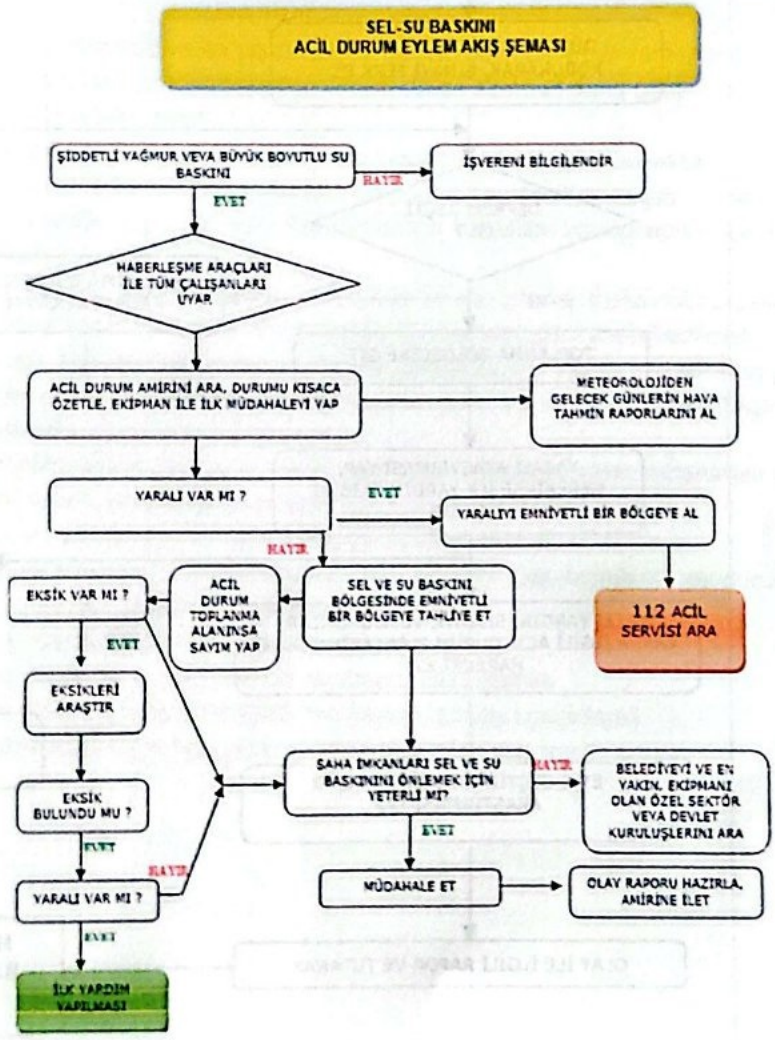
(Sel / Su Baskını)

Su baskını/sel sırasında ne yapılmalı:

- Su baskınında mümkün olduğunca en yüksek noktaya kaçın. Ancak tehlike geçtikten sonra aşağıya inin.
- Elektrik tesisatı, hattı vb. yerlerden uzak durun.
- Yapabiliyorsanız elektriği, gazı, suyu ana noktadan kesin.
- Tehlike uzun süre geçmezse kurtarma ekiplerinin gelmesini bekleyin. Şiddetli akan suları geçmeye çalışmayın.
- Yaralı, mahsur kalmış kişilere yardımcı olmaya çalışın.
- Koordinasyonla görevli koruma ekibi başının yönlendirmelerine uygun hareket edin.
- Hasarlı noktalardan uzak durun.
- Yangın, gaz kaçağı vb. olup olmadığını araştırın.
- Yaralı, mahsur kalmış kişiler acil durum amiri yönetiminde arama kurtarma çalışması başlatılır.

Su baskını/sel sonrasında ne yapılmalı:

- Sel felaketinin geçtiğinden tam olarak emin olmadan güvenli yerden dışarı çıkmayın.
- Tesiste hasar olup, olmadığını kontrol edin.
- Elektrik iletim hatlarından, elektrik tesisatından uzak durun
- Gaz kaçağı vb. olup, olmadığını kontrol edin.
- Yetkili kurumları/kişileri bilgilendirin.
- Acil durum inceleme ve değerlendirme raporu hazırlayın.
- Risk değerlendirmesini yenileyin.
- Acil durumun tekrar yaşanmaması için gerekli düzeltici/önleyici faaliyetleri planlayıp, gerçekleştirin.

Acil Durum 4

(İş kazası)

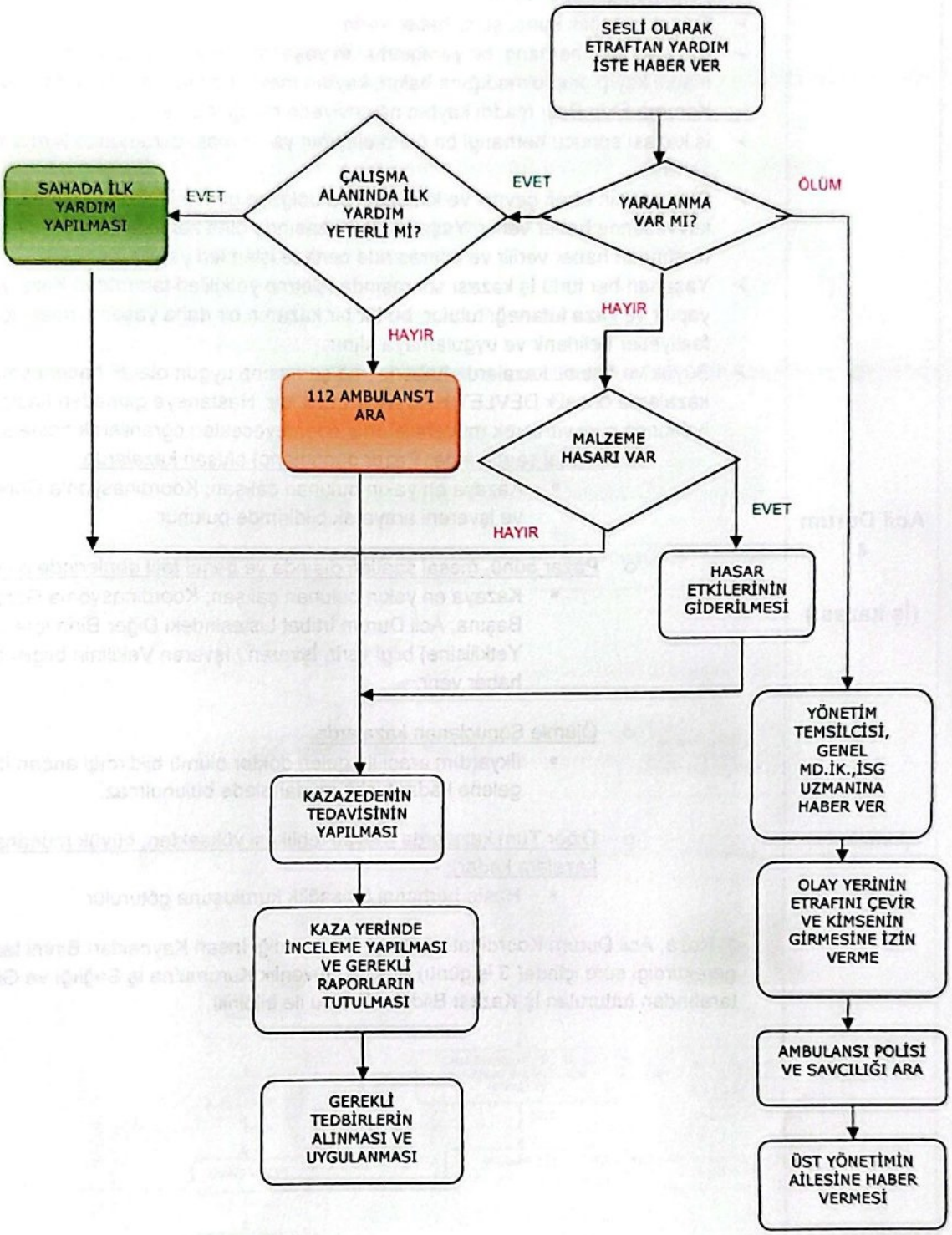
** Tüm görevlerde bulunan çalışanların iş kazası bildirim görev ve sorumluluğu vardır.

** İş kazası oluştuğunda kazanın en yakınındaki çalışanlar hangi görevde olurlarsa olsunlar çevrelerinde bir iş kazası olduğunu gördüklerinde;

- Sesli olarak etraftan yardım isteyin, Koordinasyonla Görevli Koruma Ekip Başına haber verin
- İş Kazası sonucunda herhangi bir yaralanma olması durumunda derhal Acil Durum İlkyardım personeline haber verin.
- En yakın sağlık kuruluşuna haber verin.
- Kaza sonucu herhangi bir yaralanmanın yaşanmaması durumunda herhangi bir malzeme hasarı-maddi kayıp olup olmadığına bakın, kaybın mevcut olması durumunda Koordinasyonla Görevli Koruma Ekip Başı maddi kaybın ne seviyede olduğunu belirler.
- İş kazası sonucu herhangi bir ölüm olayının yaşanması durumunda Firma Yetkilisine olay haber verilir.
- Olay yerinin etrafı çevrilir ve kimsenin bu bölgeye girmesine izin verilmez.112 Acil Servisine, kolluk kuvvetlerine haber verilir. Yaşanan İş Kazasında ölen kazazedenin ailesine İşletme Yetkilileri tarafından haber verilir ve sonrasında cenaze işlemleri yapılır.
- Yaşanan her türlü İş kazası sonrasında İşletme yetkilileri tarafından Kaza yerinde incelemeler yapılır ve kaza tutanağı tutulur, bu tür bir kazanın bir daha yaşanmaması için gerekli düzeltici faaliyetler belirlenir ve uygulamaya alınır.
- Büyük ve önemli kazalarda haberleşme şemasına uygun olarak haberleşme sağlanır. Bu tür kazalarda öncelik DEVLET HASTANELERİ' dir. Hastaneye gitmeden hastane aranarak kaza hakkında bilgi verilerek müdahale edip edemeyecekleri öğrenilerek hasta sevk edilir.
    - <u>Mesai saatlerinde (Pazar günü hariç) oluşan kazalarda;</u>
        - Kazaya en yakın bulunan çalışan; Koordinasyonla Görevli Koruma Ekip Başını ve işvereni arayarak bildirimde bulunur.
    - <u>Pazar günü, mesai saatleri dışında ve genel tatil günlerinde oluşan kazalarda;</u>
        - Kazaya en yakın bulunan çalışan; Koordinasyonla Görevli Koruma Ekip Başına, Acil Durum İrtibat Listesindeki Diğer Birimlere (Acil Ambulans' a, Firma Yetkilisine) bilgi verir. İşveren / İşveren Vekilinin bilgisi dâhilinde, Karakol'a haber verir.
    - <u>Ölümle Sonuçlanan kazalarda;</u>
        - İlkyardım aracı ile gelen doktor ölümü bildirdiği andan itibaren ilgili makam gelene kadar hiçbir müdahalede bulunulmaz.
    - <u>Diğer Tüm kazalarda (hayati tehlikesi yüksekten, büyük müdahale gerektirmeyen kazalara kadar);</u>
        - Hasta herhangi bir sağlık kuruluşuna götürülür.

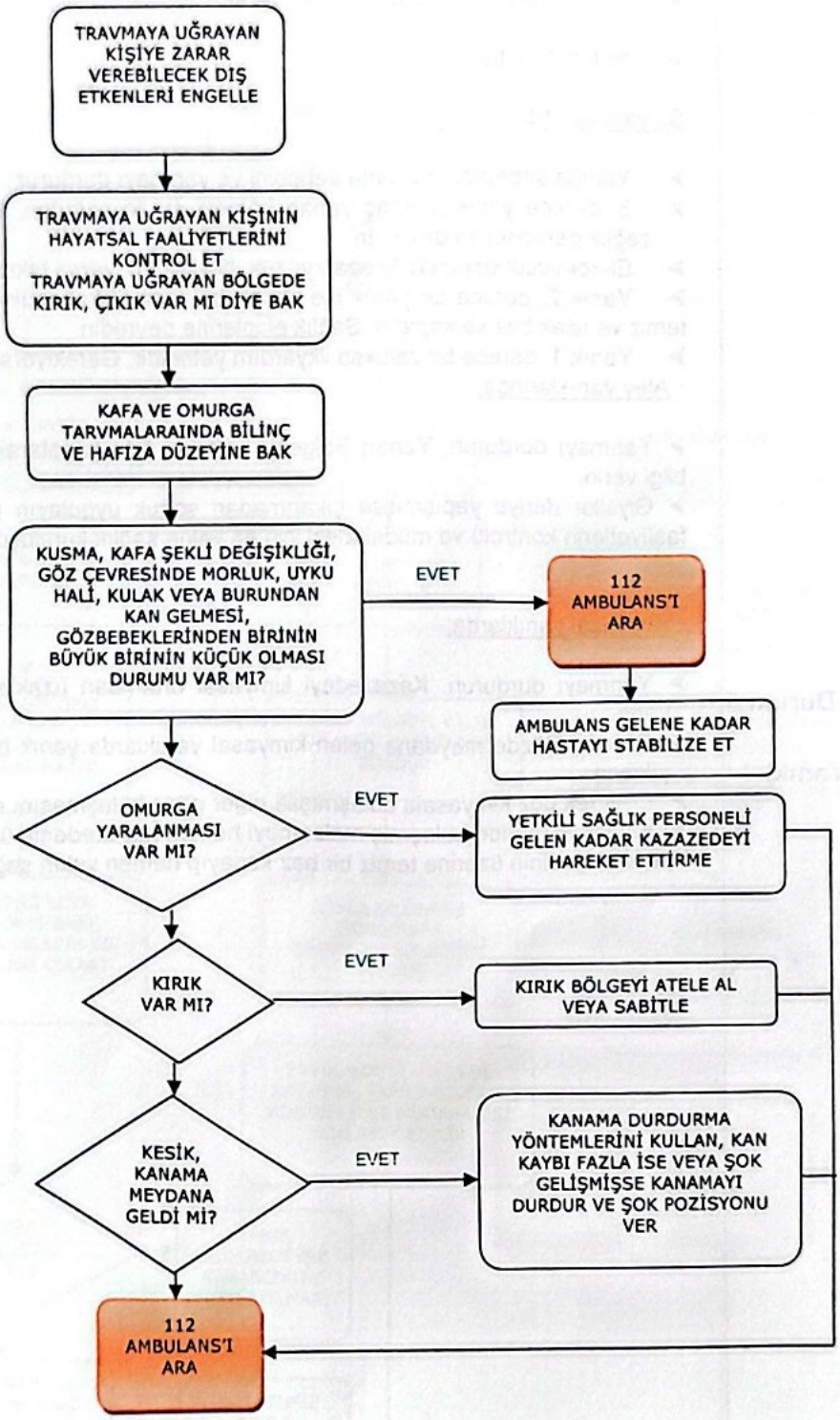
** Kaza, Acil Durum Koordinatörünün yetkilendirdiği İnsan Kaynakları Birimi tarafından yasaların gerektirdiği süre içinde(3 iş günü) Sosyal Güvenlik Kurumu'na İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul Başkanı tarafından tutturulan İş Kazası Bildirim Formu ile bildirilir.

İŞ KAZASI
ACİL DURUM EYLEM AKIŞ ŞEMASI

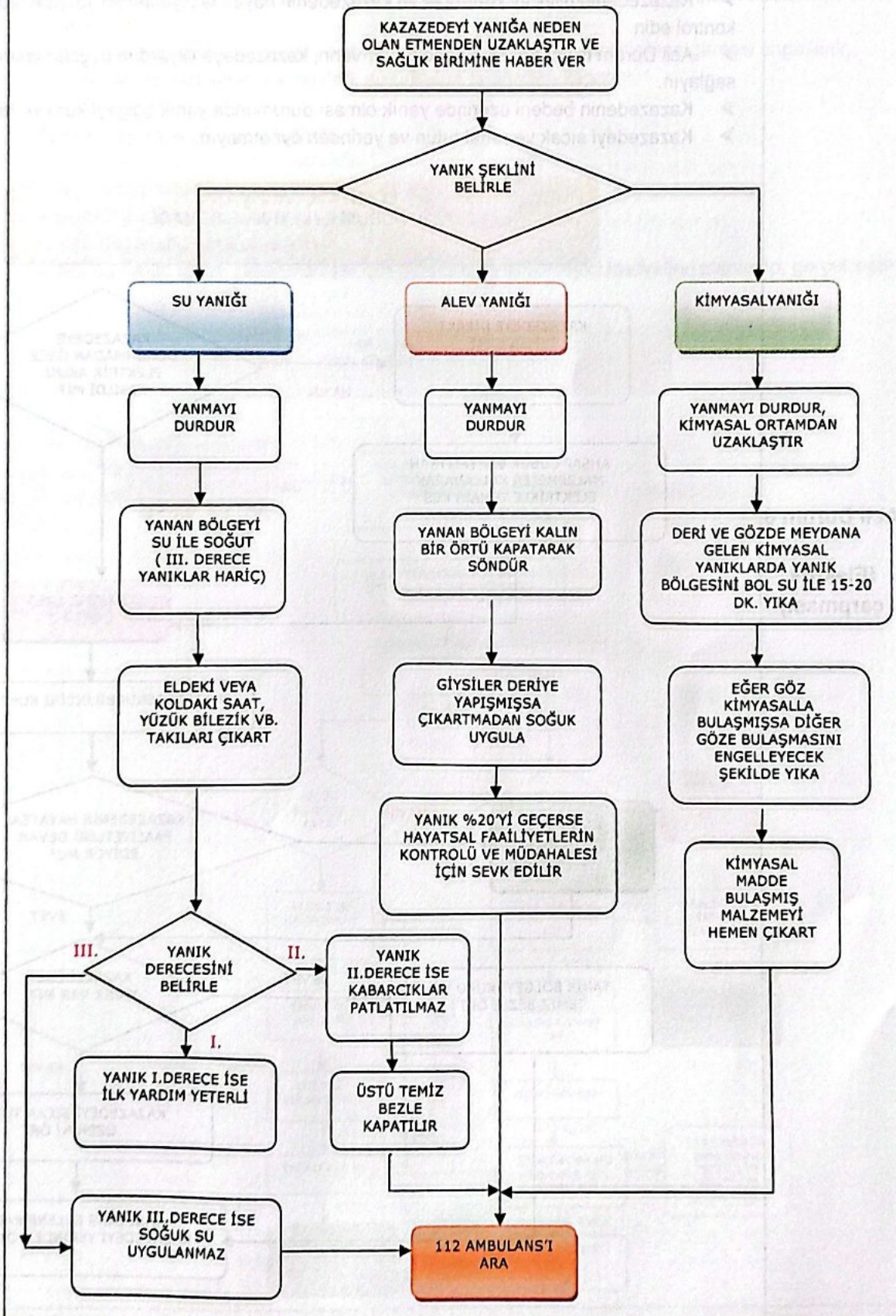
CamScanner ile tarandı

TRAVMA
ACİL DURUM EYLEM AKIŞ ŞEMASI

Acil Durum 5 **(Yanık)**	Herhangi bir kişide yanık olayının yaşandığını gördüğünüzde; ➢ Kazazedeyi yanığa neden olan etmenden uzaklaştırın. Çevredeki diğer insanları da konu hakkında bilgilendirin. ➢ En yakın sağlık kuruluşuna haber verin. ➢ Yanık şeklini belirleyin. <u>Su yanıklarında;</u> ➢ Yanığa sebep olan yanma sebebini ve yanmayı durdurun. ➢ 3. derece yanıklar hariç yanan bölgeyi su ile soğutun. Başka hiçbir müdahalede bulunmadan sağlık personeline devredin. ➢ El-kol-vücut üzerinde ki saat, yüzük, bileklik vb. varsa takıları ve giysileri çıkartın. ➢ Yanık 2. derece bir yanık ise yanan bölgede ki kabarcıkları patlatmayın. Yanık bölgenin üzerini temiz ve ıslak bez ile kapatın. Sağlık ekiplerine devredin. ➢ Yanık 1. derece bir yanıksa ilkyardım yeterlidir. Gerekiyorsa Sağlık Kuruluşuna yönlendirin. <u>Alev yanıklarında;</u> ➢ Yanmayı durdurun. Yanan Bölgenin üzerine örtü kapatarak söndürün. Çevredeki diğer insanlara bilgi verin. ➢ Giysiler deriye yapışmışsa çıkartmadan soğuk uygulayın (Su vb.).Yanık %20'yi geçerse hayati faaliyetlerin kontrolü ve müdahalesi için en yakın sağlık kuruluşuna haber verin. <u>Kimyasal yanıklarda;</u> ➢ Yanmayı durdurun. Kazazedeyi kimyasal ortamdan uzaklaştırın. Çevredeki diğer insanlara bilgi verin. ➢ Deri ve Gözde meydana gelen kimyasal yanıklarda yanık bölgesini bol su ile en az 15-20 dakika yıkayın. ➢ Eğer tek göz kimyasala bulaşmışsa diğer göze bulaşmasını engelleyecek şekilde yıkayın. ➢ Kimyasal madde bulaşmış malzemeyi hemen kazazedenin üzerinden çıkartın. Yanık bölgesinin üzerine temiz bir bez kapayıp hemen yakın sağlık kuruluşuna haber verin.

YANIK
ACİL DURUM EYLEM AKIŞ ŞEMASI

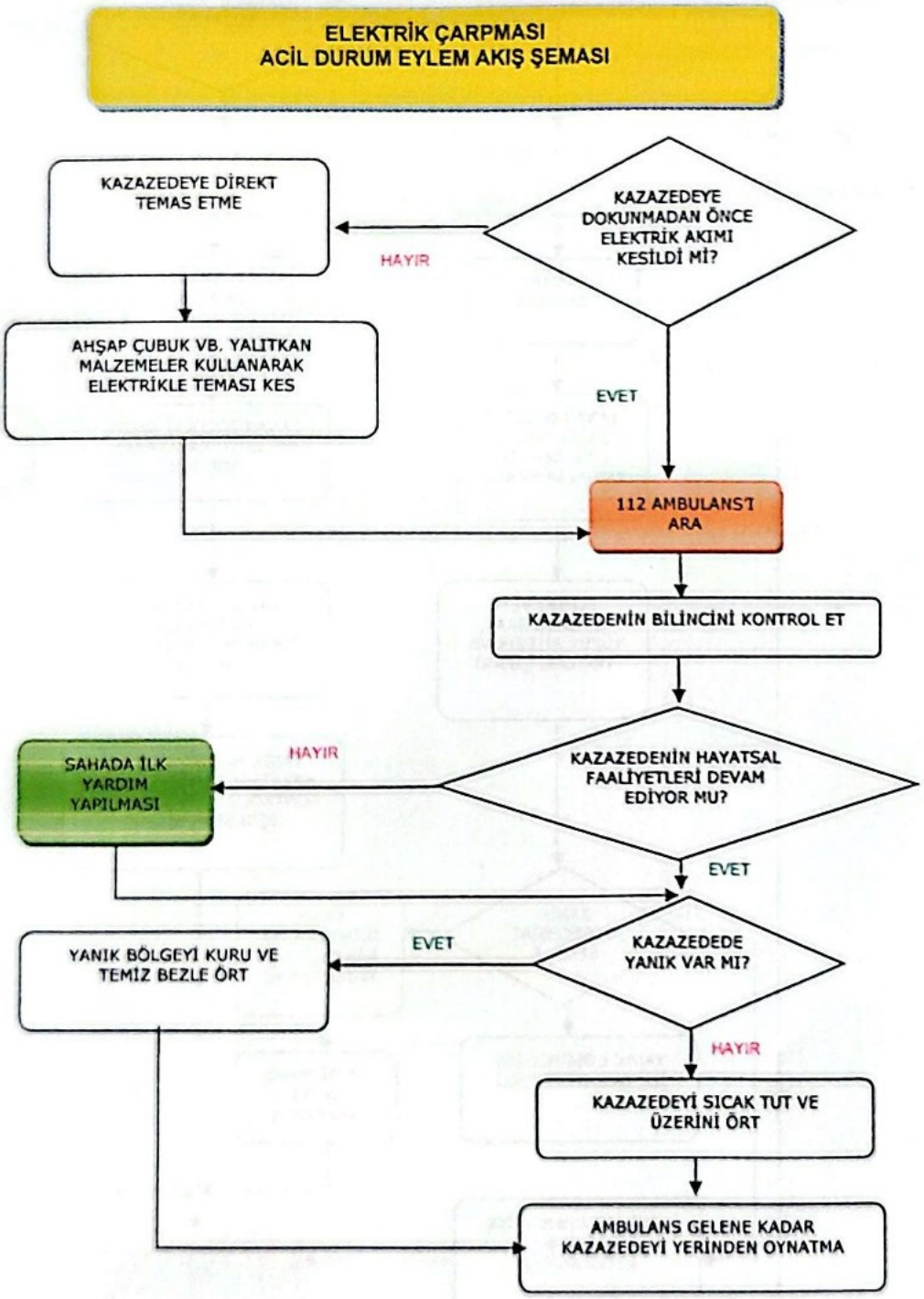

Acil Durum 6

(Elektrik çarpması)

Elektrik çarpması durumunda aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirin;

- Kazazedeye direk müdahale etmeyin. Kazazedeye müdahale etmeden önce elektrik akımının kesildiğini teyit edin.
- Elektrik akımının kesilmediği durumda tahta, çubuk vb. yalıtkan malzemeler ile elektrik temasını kesin.
- En yakın sağlık kuruluşuna haber verin.
- Kazazedenin bilincini kontrol et ve kazazedenin hayati faaliyetlerinin yerinde olup olmadığını kontrol edin.
- Acil Durum İlkyardım ekiplerine haber verin, kazazedeye ilkyardım uygulamasının yapılmasını sağlayın.
- Kazazedenin bedeni üzerinde yanık olması durumunda yanık bölgeyi kuru ve temiz bir bezle örtün.
- Kazazedeyi sıcak ve rahat tutun ve yerinden oynatmayın.

Acil Durum 8

(Zehirlenme)

Besin zehirlenmesi;
Kazazede de zehirlenme durumunda aşağıdaki belirtiler görülür;
Ağızda yanma veya özel tat, bulantı, kusma, karın ağrısı veya karın bölgesinde kramp, ishal, halsizlik, baş dönmesi, bilinçte değişik derecede bozukluk, solunum ve dolaşımda bozukluk, görmede bozukluk, nabızda zayıflama, göz bebeklerinde küçülme, havale vb.

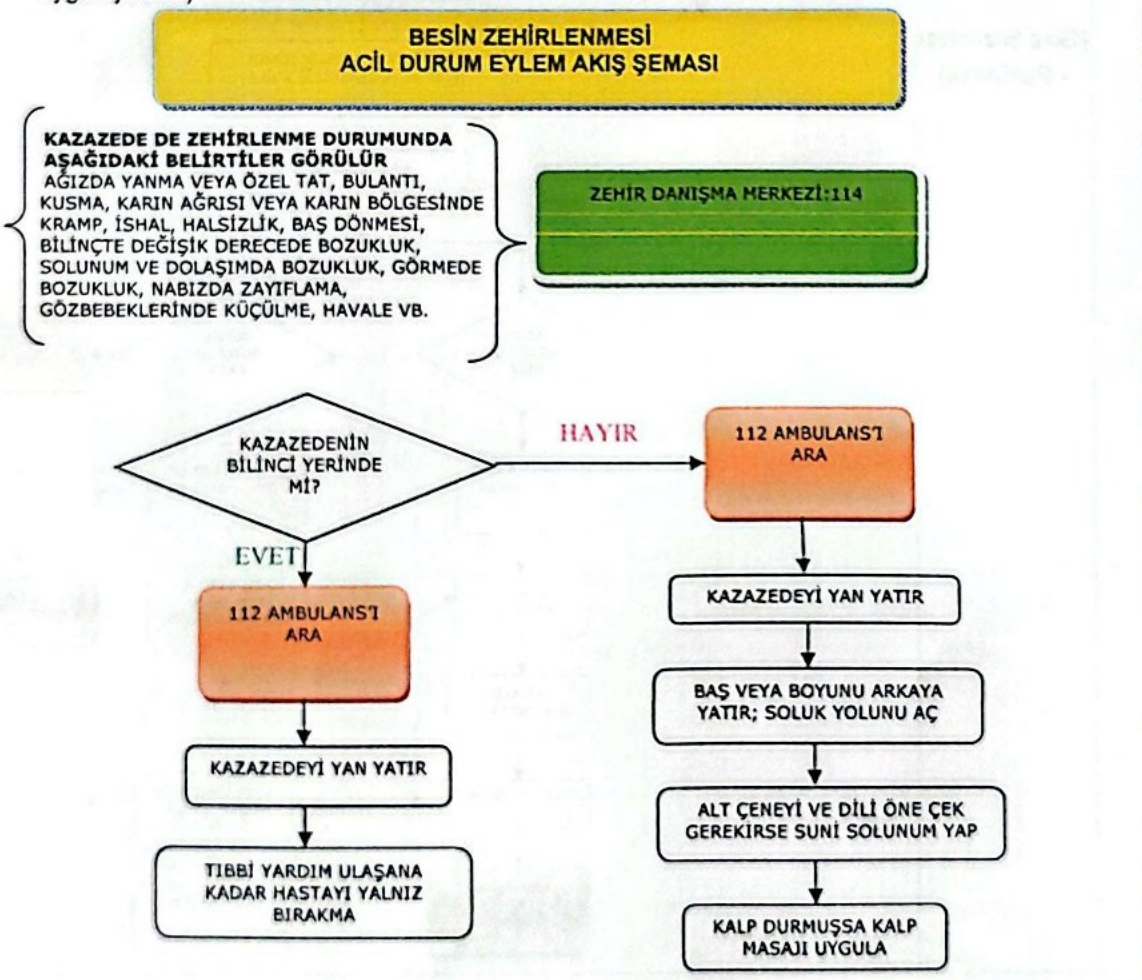
Rahatsızlanan bir kişide bu tür belirtilerin olması ve kazazedenin bilinci yerinde olmaması durumunda;

- En yakın sağlık kuruluşuna haber ver.
- Haber verilen kişilere olayın bir Besin Zehirlenmesi olduğu bilgisini de ver.
- Kazazedenin bilinci yerinde değilse; hastayı yan yatır, baş veya boyunu arkaya çevir ve soluk yolunu aç. Alt çeneyi ve dili öne çek ve gerekiyorsa suni solunum yap, kalp durmuşsa kalp masajı uygula ve hastayı yalnız bırakma. Burada sözü edilen uygulamaları ancak Profesyonel İlkyardım Eğitimi almış İlkyardım Müdahale Ekibi üyeleri yapabilir.
- Hastanın bilinci yerinde ise hasta yan yatırılır ve sağlık ekibi gelene kadar hastayı yalnız bırakma.
- Genel Kural olarak zehirlenen kişiyi kusturmayınız, bu kuralın tek istisnası eğer kişi bilinçli ise ve zehirlenme olayının kısa bir süre önce olması durumunda kusturulabilir.

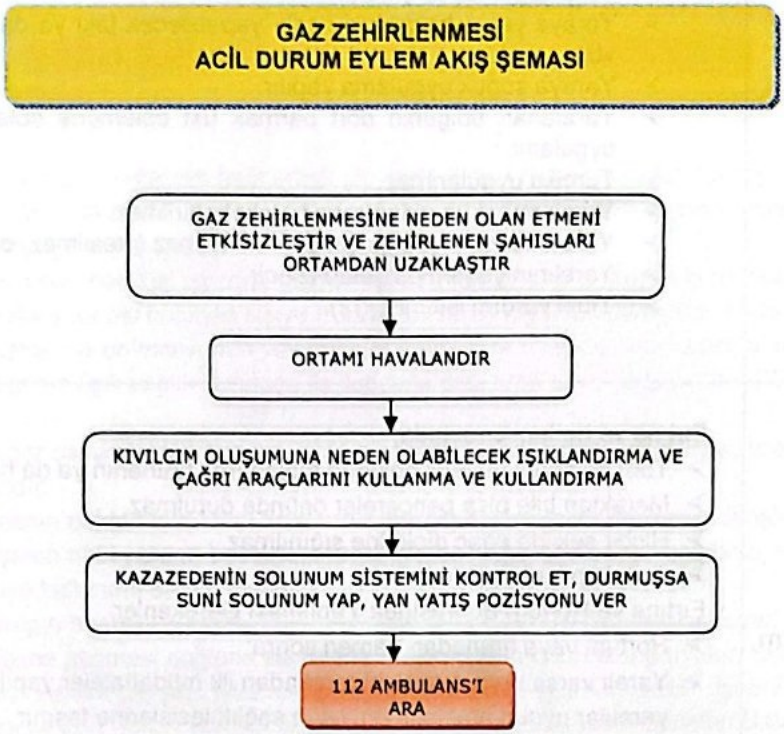
Gaz zehirlenmesi;

Herhangi bir kişinin gaza maruz kaldığını gördüğünde;

- Gaz zehirlenmesine neden olan etmeni etkisizleştir ve zehirlenen şahsı/şahısları ortamdan uzaklaştır. Farklı insanlarında bu bölgeye girişini engelle, çevredeki insanlara bilgi ver
- En yakın sağlık kuruluşuna haber ver.
- Ortamı havalandır.
- Kıvılcım oluşumuna neden olacak ışıklandırma ve çağrı araçlarını kullanma ve/veya kullandırma.
- Kazazedenin solunum sistemini kontrol et. Durmuşsa suni solunum yap. Kazazedeye yan yatış pozisyonu ver.(Bu uygulamaları ancak İlkyardım Eğitimi almış, İlkyardımcı personel uygulayabilir.)

!!Genel kural olarak zehirlenen kişiyi kusturmayın; bu kuralın tek istisnası eğer kişi bilinçli ise ve kısa bir süre önce ilaç içimi söz konusu ise kusturulabilir.

Acil Durum 9

(Hayvan Isırıkları ve Böcek Sokmaları)

Hayvan Isırmalarının Önemi

Kedi köpek vb. hayvanların dişleri sivri ve keskindir. Ağızlarında ise daima mikrop vardır. Isırmaları halinde derindeki dokulara kadar mikropların ulaşmasına neden olurlar. Ayrıca birden fazla ısırmalarında ciddi yaralanmalara yol açabilirler.

Kedi - köpek ısırmalarında ilk yardım

Hafif yaralanmalarda;

- Yara 5 dk. süreyle sabun ve soğuk suyla yıkanır.
- Yaranın üzeri temiz bir bezle kapatılır.

Ciddi yaralanma ve kanama varsa;

- Yaraya temiz bir bezle basınç uygulanarak kanama durdurulur.
- Derhal tıbbi yardım sağlanır (112)
- Hasta kuduz aşısı için uyarılır.

Arı sokmasında ilk yardım

- Arının soktuğu bölge yıkanır.
- Derinin üzerinden arının iğnesi görünüyorsa çıkarılır.
- Soğuk uygulama yapılır (soğuk su). Amonyak vb. kullanılmaz.
- Eğer ağızdan sokmuşsa, solunumu güçleştiriyorsa kişinin buz emmesi sağlanır.
- Ağız içi sokmalarında ve alerjisi olanlar için tıbbi yardım istenir. (112)

Akrep sokmasında ilk yardım

- Hasta sakinleştirilir.
- Sokmanın olduğu bölge hareket ettirilmez.
- Hasta ya da yaralı yatar pozisyonda tutulur.
- Sokulan bölgeye soğuk uygulama yapılır.
- Sokulan yerin dört parmak üst bölümüne dolaşımı engellemeyecek şekilde bandaj uygulanır.
- Turnike uygulanmaz.
- Yara üzerine hiçbir girişimde bulunulmaz (kesilmez, emilmez, vb.).
- Tıbbi yardım istenir (112).

	Yılan sokma / ısırmalarında ilk yardım ➢ Hasta sakinleştirilip, dinlenmesi sağlanır. ➢ Yara soğuk su ile yıkanır. ➢ Yaraya yakın bölgedeki baskı yapabilecek takı ya da eşyalar çıkarılır (yüzük, bilezik, saat vb.). ➢ Yaraya soğuk uygulama yapılır. ➢ Yaralanan bölgenin dört parmak üst bölümüne dolaşımı engellemeyecek şekilde bandaj uygulanır. ➢ Turnike uygulanmaz. ➢ Yaralı mümkün olduğunca hareket ettirilmez. ➢ Yara üzerine hiçbir girişimde bulunulmaz (kesilmez, emilmez, vb.). ➢ Yaralının yaşam bulguları izlenir. ➢ Tıbbi yardım istenir (112).
Acil Durum 10 **(Fırtına / Kasırga)**	Fırtına ve hortum sırasında; ➢ Tüm personel güvenli bölgede toplanarak fırtınanın ya da hortumun geçmesini bekler, ➢ Meraktan bile olsa pencereler önünde durulmaz, ➢ Hiçbir şekilde ağaç diplerine sığınılmaz. ➢ Açık kapılar kapatılır. Fırtına ve Hortum Sonrasında Yapılması Gerekenler ➢ Hortum veya fırtınadan hemen sonra; ➢ Yaralı varsa ilkyardım ekibi tarafından ilk müdahaleler yapılır. İlkyardımın yeterli olmadığı durumlarda yaralılar uygun araçlarla en yakın sağlık tesislerine taşınır. ➢ Bakım onarım ekipleri süratle enerji ve iletişim hatlarında kırılma, kopma, olup olmadığını kontrol eder. Hatlarda olabilecek kırılma ve kopmalar en kısa sürede onarılarak işyerinin enerji kullanması ve iletişim kurması sağlanır. ➢ İşyerine ait tüm çalışma alanları ve binalar gözden geçirilerek kırılan camlar, hasar gören ekipman ve dağılan malzemeler için düzeltme ve onarım faaliyetleri başlatılır. ➢ Fırtına nedeniyle ortaya çıkan duruma göre gerekli olması halinde diğer acil durum eylem planları (örneğin; yangın çıkması halinde, Yangın Durumu Eylem Planı) devreye sokulur.
Acil Durum 11 **(Yıldırım)**	➢ Gök gürültülü / yıldırımlı yağışlar sırasında (şarjlı havalarda) açıkta bulunan tüm personel güvenli bölge olan kapalı binalarda (idari bina)toplanır ve yağışların/şimşeklerin geçmesi beklenir. ➢ Hiç kimse açıkta bulunmayacak, şemsiye kullanmayacak ve hiçbir şekilde ağaç altında durmayacaktır. ➢ Bir yere yıldırım düşmesinin ardından, yaralanma, yangın gibi durumlar ortaya çıkması halinde ilgili acil durum eylem planından yararlanılır.

Acil Durum 12 **(Salgın Hastalıklar)**	➢ Salgın hastalığa maruz kalanları belirlemek çin olası maruz kalma kriterleri (örneğin, kişinin gitmiş olabileceği alanlar) hakkında İşveren/ İSG Kurulu veya Hazırlık Ekibini bilgilendirerek, Sağlık Bakanlığı'nın tavsiyelerine uyulur. ➢ Hastalık şüphesi bulunan kişi işyerine gelmemeli ve maske takarak sağlık kuruluşuna gitmeli. ➢ İşyerinde hastalık şüphesi bulunan kişiye maske takılarak diğer çalışanlardan izole edilmeli, daha önceden belirlenen ve enfeksiyonun yayılmasını önleyecek nitelikte olan kapalı alanda bekletilmeli. Sağlık Bakanlığı'nın ilgili sağlık kuruluşu ile iletişime geçilerek sevki sağlanmalı. PCR testi yaptırılmalı. ➢ Kapalı alan, diğer çalışma alanlarından izole olmalıdır. Dezenfektan, eldiven ve maske bulundurulmalıdır. ➢ Etkilenen çalışanın atıkları için Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında işlem yapılmalı. ➢ Etkilenen çalışanın tıbbi yardım beklerken lavaboya/banyoya gitmesi gerekiyorsa, mümkünse ayrı bir lavabo/banyo kullanımı sağlanmalıdır. ➢ Bir çalışanın salgın hastalık şüphesi bulunduğu takdirde İşvereni bilgilendirir, İşyeri Hekimi /Aile Hekimi ile iletişime geçmesi sağlanır ve Sağlık Bakanlığı'nın tedbirlerine uyulur. Sağlık kuruluşları tarafından rapor verilen çalışan, işvereni işyerine gitmeden bilgilendirmelidir. İşverenler, raporların geçerlilik süresi ile ilgili Sağlık Bakanlığı'nın, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın ve diğer resmi makamların açıklamaları takip edilmelidir. ➢ Pandeminin iş yerine etkilerinin tespit yapılarak oluşan maddi ve manevi kayıplar belirlenir. ➢ Pandemi sürecinde kurum içi ve dışı yaşanılan olumlu ve olumsuz tüm gelişmeler raporlanır. ➢ Pandemi sonrasında işyerleri komple dezenfekte edilerek temizlik çalışması yapılır. ➢ Pandemi nedeniyle, işyerinde alınan olağan üstü tedbirler kaldırılarak, işyeri normal çalışma düzenine yeniden kavuşturulur. ➢ Pandemi süresi boyunca kullanılan, malzeme ve ekipmanlardan eksilenler ve eksikliği belirlenenler tespit edilerek temini yapılır.

Acil Durum 13

(Savaş)

Sarı İkaz:

Evde iseniz : Gaz, elektrik ve su vanalarını kapatıp, yanan ocak, tüp, soba vb. varsa söndürünüz. Kapı ve pencereleri kapatıp perdeleri çekiniz ve hemen sığınma yerlerine gerekli malzemeleri alarak gidiniz.

Açıkta iseniz: hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

İşyerinde iseniz: Hemen çalışmayı bırakıp, elektrik şalteri ve doğalgaz vanalarını kapatıp hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

Kırmızı ikaz :

Evde iseniz : Sarı ikazdaki önlemleri alınız.

Açıkta iseniz : En yakın sığınma yerlerine, köprü altı, çukur vb. yerlere saklanarak vücudunuzun açık yerlerini örterek tehlikenin geçmesini bekleyiniz.

İşyerinde iseniz: Hemen çalışmayı bırakıp elektrik şalteri ve doğalgaz vanalarını kapatıp hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

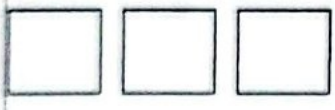

Siyah İkaz :

Evde iseniz: Kırmızı ve sarı alarmdaki gibi tedbirleri alıp sığınak türü yerlere girerek kendiniz koruyunuz. Kimyasal saldırılar için maske bulundurulması faydalıdır.

Açıkta iseniz : En yakın sığınma yerlerine gidiniz ve vücudunuzun açıkta kalan yerlerini örtünüz.

İşyerinde iseniz: Hemen çalışmayı bırakıp elektrik şalteri ve doğalgaz vanalarını kapatıp hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

Beyaz İkaz :

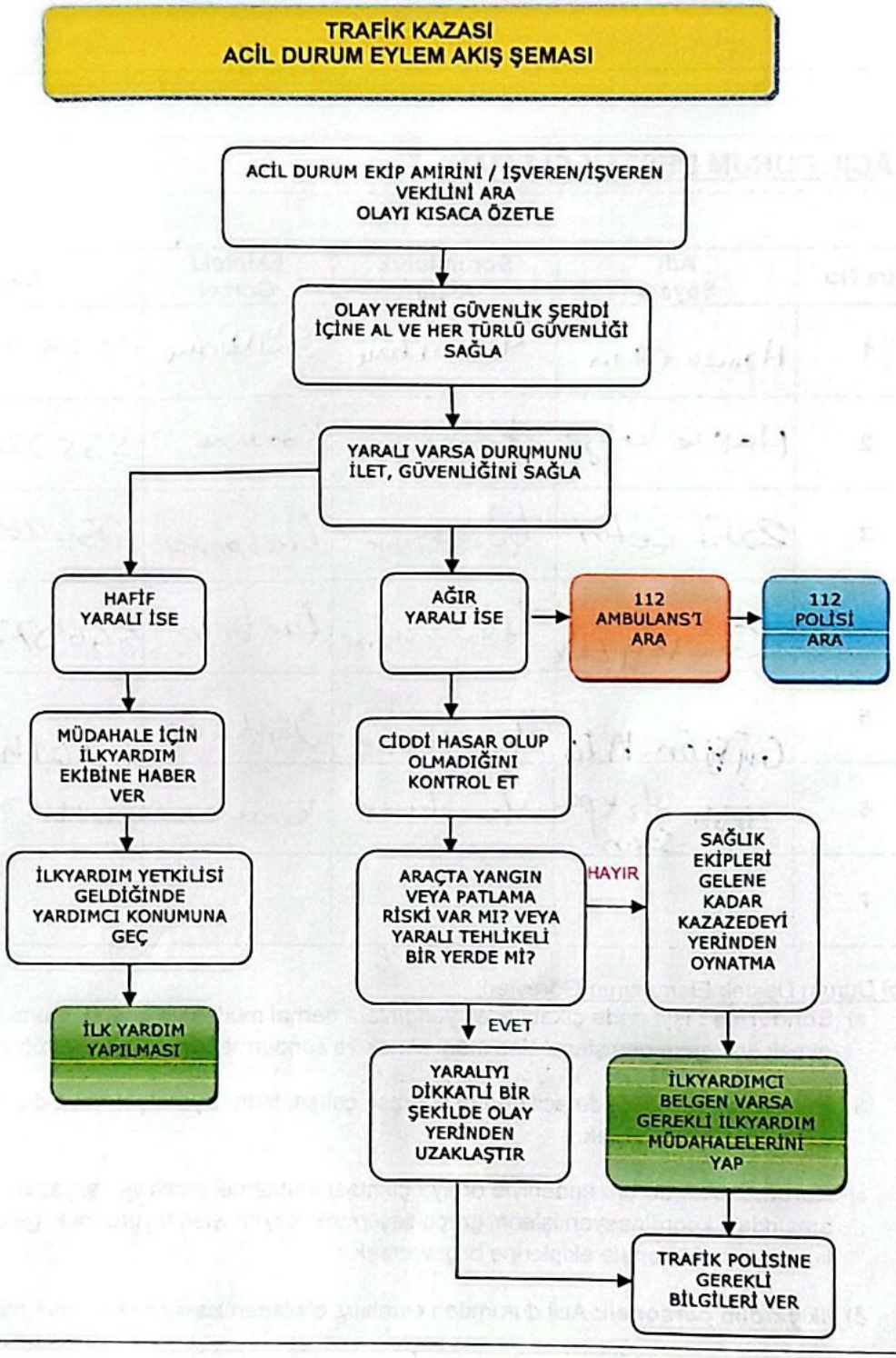
Tehlike geçti anlamındadır. Radyo, televizyon, megafon vb. yollarla haber verilir. Bu işareti aldıktan sonra sığınma yerlerinden çıkabilirsiniz.

Acil Durum 14

(Trafik Kazası)

Kaza sonrası ne yapılmalı:

- Aracı durdurun (araç çalışmıyor olsa bile kontağı kapatın) ve hayati kontrolleri yapın.
- Kazaya sebebiyet vermemek için gerekli güvenlik önlemleri alın.
- Yaralı varsa 112 acil servis aranır.
- Kazaya karışan araçların fotoğraflarını çekin (mümkünse video kaydı da alın).
- Araçları trafiği engellemek adına uygun bir yere çekin
- Şirket yetkililerine bilgilendirme yapın.

7. TAHLİYE PLANLARI:

Rektörlüğe Bağlı Birimler, Genel Sekreterlik ve Birimleri, Müh. Fak. Dek., Fen Fak. Dek., Mimarlık Fak. Dek., TAM ve Yabancı Diller Y.O. işyerleri olarak her birim kendisi Yapı İşleri Tek. D. Bşk. Koordinasyonu ile ACİL DURUM VE YANGIN TAHLİYE PLANLARINI yapacak ve her katta ve görünür şekilde asacaktır.

8. ACİL DURUM DESTEK ELEMANLARI:

"https://iyte.edu.tr"
web adresinde her Birim için oluşturulan "*ACİL DURUM EKİPLERİ* " başlığında,
veya
"https://isgb.iyte.edu.tr/duyuru/acil-durum-ekipleri-rv_17/" **adresinde bulunmaktadır.**

Ayrıca;
Rektörlük tarafından oluşturulan İYTE_ACİL_DURUM_EKİPLERİ_GENEL_LİSTESİ:

https://isgb.iyte.edu.tr/duyuru/iyte-geneli-acil-durum-ekipleri/ yer almaktadır.

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı	Ekipteki Görevi	Cep telefonu	İmza
1					

Acil Durum Destek Elemanının Görevleri:

a) **Söndürme :** İşyerinde çıkabilecek yangınlara derhal müdahale ederek mümkünse yangını kontrol altına almak, yangının genişlemesine mâni olmak ve söndürme faaliyetlerini yürütmek.

b) **Kurtarma :** İşyerlerinde acil durum sonrası; çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirmek.

c) **Koruma :** Acil durum nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek, acil durum ekipleri arasındaki koordinasyon işlerini gerçekleştirmek, sayım işlerini yürütmek, gerektiğinde ilgili ulusal ve yerel kurumların müdahale ekiplerine bilgi vermek.

d) **İlk yardım personeli:** Acil durumdan olumsuz etkilenen kişilerin ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmek

Acil Durum Planını Hazırlayan	**İşveren veya Vekili**
İş Güv. Uzm. Önder TATAR	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü